

Byen får performancekuller

Er damen og den brune kanin på vej hen i Netto, eller er de del af en performance? Festivalen Metropolis udfordrer gængse forestillinger om, hvad teater kan være. Rå hverdag, men ikke grå.

MONNA DITHMER, TEATERREDAKTØR

I aften blænder der op for et helt almindeligt hverdagsøjeblik i København: Folk kommer gående med indkøbsposer og barnevogne, et par cyklister og en bil kører forbi ... Der er bare lige det, at det hele foregår ude på vand – og med en hulens masse fyrværkeri.

Når festivalen Metropolis her åbner med 'Waterfools' i Søerne i København, sker det med et knald af en forestilling, helt i bedste, demokratiske gadeteater tradition: festligt og bredt favnende. En spektakulær start på en måned med forestillinger, events og installationer i byrummet. København omdannes til én stor scene, iscenesat af en hær af internationale og danske kunstnere, der nok en gang – med afsæt helt tilbage til de glade Festival of Fools-dage i starten af 1980'erne – er sendt i byen af Københavns Internationale Teater.

Det er sæson for den slags herhjemme. Om et par dage går det løs med gadeteaterfestivalen Passage09 i Helsingør, og sidst i august omdanner Waves-festivalen Vordingborg til et myldrende teatermarked, hvorefter der i mindre skala rundes af i Aarhus Festuge.

Gevinsten ved at sende teatret ud på byens gader, pladser og parker har altid været, at det foregår i dagligdagens rum i direkte nærkontakt med publikum og med overraskelseeffekten som bonus. Teatret opnår en tiltrængt synlighed, og folk kan

pludselig få øjnene op for deres egen by og det ekstraordinære liv, der lurer lige under den ordinære overflade.

'Waterfools' er det således ikke bare en lille diode, der lyser op på cyklen, men et ildsprudende søjle, ligesom gadens trafikanter er fulgt af dystende engle. Unægtelig et andet surreelt lys over dagligdagens realiteter. Teatret kan gå på vandet ... vi hæves op i en anden fantasifærelse, amen! Ingen højere her i oplevelseskulturen?

Slænde er det imidlertid, at næsten alle de andre Metropolis-arrangementer på uspektakulær vis synes at være fast forankret i en særdeles dagligdags og knap så poetisk virkelighed – med enkelte undtagelser så som en ubådsballet. Tilsvarende er der knap nok en eneste reel 'forestilling', hvor man på betryggende vis kan sætte sig på en fast plads. Hovedparten af de forskellige performances bevæger sig rundt eller foregår usynligt, opslugt i byens rum, hvor man nærmest skal lege 'Find Holger' for at finde 'forestillingen'.

Er det her kun for insiderne, er en byvandring den nye teaterform, og er teaterfolket blevet indlemmet som Wonderful Copenhagen's uvidede guide-service? Hvad foregår der?

Virkelighedsfriktion
Metropolis er en markant manifestation af den udvidelse af teaterbegrebet, der har taget fart de seneste 10 år, i takt med at samfundet i stigende grad har udviklet sig til et performancesamfund. Nærmest hvilket som helst socialt fænomen skal i dag være iscenesat for overhovedet at blive 'virkelig'. Således skal festivalen f.eks. kæmpe om opmærksomheden i byrummet med alt fra et veteranbilsrally til modeuge og Kulturhavn.

Når virkeligheden i stigende grad bliver teater, går teatret tilsvarende i flæsket på den samfundsmæssige omverden og har udviklet nye former for scenekunst (herunder nye former for gadeteater). Under betegnelser som reality teater, dokudrama, interventionskunst udforskes

den stadig mere vigende og uigennemskuelige grænse mellem fiktion og virkelighed.

Således oplevede jeg i juni ved en gadeteaterfestival i Valladolid i Spanien at blive forfulgt af en emsig gadearterist i kjole og hvidt, som viste sig at være en tro kopi af kongens foged, der på de kanter optræder i kjole og hvidt som officiel uniform, når der skal opkræves penge. Tilsvarende skabte et andet hold performere rav i gaden ved at omdirigere trafikken og kapre folks biler. En stor gang totalteater, med involvering af en fremstormende politistyrke og hujende tilskuere. Svært at sige, hvor teatret holdt op, og virkeligheden begyndte.

Til forskel fra tidligere former for festivaler med teater i det offentlige rum udmærker Metropolis – der blev lanceret i 2007 og skal strække sig frem til 2017 – sig ved ikke bare at bruge byens rum som atmosfæreskabende kulisse, men ved at iscenesætte og infiltrere dem på langt mere indgribende vis. Forestillingerne er typisk på *site specific* vis skabt specielt til (eller tilpasset til) København. Dermed er man også ude over fornemmelsen af internationalt festivalcirkus, hvor de samme forestillinger bare bliver ekspederet rundt fra sted til sted. Forestillingerne er på den led unikke, designet til at synliggøre stedets særlige karakter, byens liv, folks adfærdsmønstre etc.

Den sydafrikanske koreograf Jay Pather sender eksempelvis publikum op og ned ad Nørrebrogade for at finde *blind spots*, byens oversete steder og mødepunkter, hvor han har installeret sine dansere, mens den franske gruppe Ex Nihilo bemægtiger sig de offentlige bænke på forskellige pladser i byen.

Spil med eller get lost
Som titlen lyder på en forestilling af den danske kunstner Erik Pold, er det et 'Reality Game', der finder sted. Der er lagt op til en legende, rå og upoleret udforskning af byens rum, hvor der er rig mulighed for tilfældigheder og improvisation. I Polds

BLIND DATE.
Slingrer ned ad Nørrebrogade. Man kan næsten ikke undgå at støde ind i en performance, når man her i august færdes i København. Metropolis er over os ('Blind Spots' af Jay Pather).

Foto: Torben Huss

tilfælde foregår det ikke bare *site specific*, men nærmest *person specific*, idet han stikker en mikrofon op i hovedet på tilfældige forbigående på Kultortorvet og udfritter dem om, hvad de går og tænker på. På samme måde iscenesætter argentinske Mariano Pensotti en række dagligdags situationer på Blågårdsvej med undertekster projiceret op på husfacaderne, så man kan få en fornemmelse af, hvad folk går og gemmer på – heldigvis andet end en varm gun.

Det er i det hele taget karakteristisk for aktiviteterne i Metropolis, at folk på gaden og ikke mindst publikum selv spiller en fremtrædende rolle som medaktører. Ingen grund til panik blandt potentielle publikummer, for det kan foregå på mere fredsommelig vis i form af en *bungee walk*, hvor man, uden at måtte sige et ord, vandrer af sted i flok bundet sammen af et elastikbånd. Eller man kan vove sig om bord på TeaterKunsts bus for med bind for øjnene at blive fragtet hen til et hemmeligt sted og blive testet i Kærlighedshulen m.m. Gruppen Hello!Earth sender folk af sted, én og én, med bare en *do-it-yourself*-manual i hånden. Så må de på egen hånd afgøre, om den brune kanin eller damen, der kommer ud fra Netto, er del af en iscenesat performance. Kend din by.

Det er bare om at springe ud i byen, lige ud i hverdagen, hvis du tør!
monna.dithmer@pol.dk

FAKTA METROPOLIS

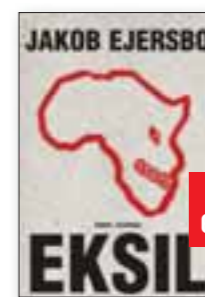
Festivalen foregår fra 1-31. august. Og der bydes på kunst og performance i byens rum med 25 forskellige produktioner og installationer. Åbningsforestillingen 'Waterfools' af den franske gruppe-pellotopie finder sted i aften ved Sortedams Søen kl. 21.30. Der er gratis adgang.
Videre info: www.cph-metropolis.dk

BOGTILBUD FRA POLITIKEN PLUS

CAMILLA PLUM
CAMILLAS HAVEBOG
Inspirerende, ligetil, ligefrem og helt nede i jordhøjde, om hvordan man gør sit haveliv sjovere og mere frodigt. Om frøsåning, forplantning, stiklinger, drivhuse og krydderurter, blomster, grøntsager, buketter og frøtagning, og om hvad der er værd at plante og spise, når man dyrker have i dybeste alvor og for sjov.
Pluspris 240 kr. Alm. pris 300 kr.

SPAR 60 KR.

SPAR 60 KR.

JAKOB EJERSBO

EKSIL

Pluspris 239 kr.

Alm. pris 299 kr.

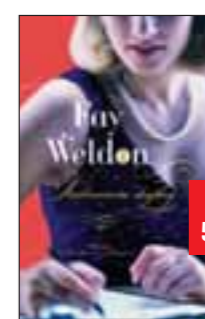
SPAR 80 KR.

STÉPHANE REYNAUD

GRIS & SØN

Pluspris 320 kr.

Alm. pris 400 kr.

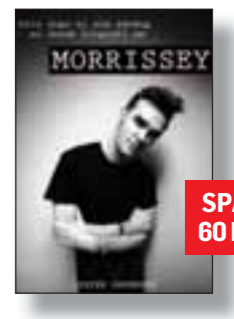
SPAR 50 KR.

FAY WELDON

STEDMORENS DAGBOG

Pluspris 199 kr.

Alm. pris 249 kr.

SPAR 60 KR.

JESPER SØRENSEN

MORRISSEY. ALLE DAGE ER SOM SØNDAG

Pluspris 239 kr. Alm. pris 299 kr.

SPAR 60 KR.

ELI GOTTLIEB

OPGØRET

Pluspris 239 kr.

Alm. pris 299 kr.

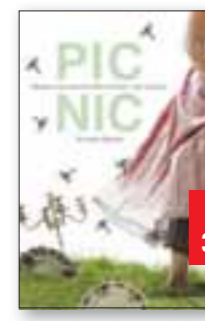

SPAR 56 KR.

OLE THYSSEN

VERDENSSAMFUNDET - ET FILOSOFISK ESSAY

Pluspris 222 kr. Alm. pris 278 kr.

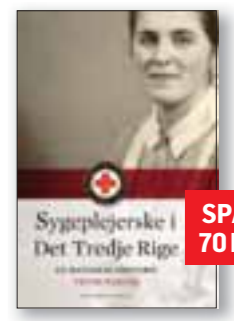
SPAR 34 KR.

PERNILLE SKJØDT

PICNIC

Pluspris 136 kr.

Alm. pris 170 kr.

SPAR 70 KR.

PETER TUDVAD

SYGEPLEJERSKE I DET TREDJE RIGE

Pluspris 280 kr. Alm. pris 350 kr.

SPAR 60 KR.

CAMILLA LÄCKBERG

TYSKERUNGEN

Pluspris 239 kr.

Alm. pris 299 kr.

SPAR 60 KR.

ELSEBETH EGHOLM

LIV OG LEGEME

Pluspris 239 kr.

Alm. pris 299 kr.

SPAR 40 KR.

LONE HØRSLEV

JEG VED IKKE OM DEN SLAGS TANKER ER NORMALE

Pluspris 158 kr. Alm. pris 198 kr.

Alm. pris 198 kr.

SPAR 60 KR.

JUNOT DIAZ

OSCAR WAO OG HANS KORTE OG FORUNDERLIGE LIV

Pluspris 239 kr.

Alm. pris 299 kr.

Læs mere og bestil på politiken.dk/plus

eller køb dem i Boghallen på Rådhuspladsen 37. Åbningstider: Hverdage 10-19, lørdag 10-16, 1. søndag i måneden 11-16. Politiken Plus sælger også musik, film, tøj, kunst og andre varer.

Pluspris er for alle med et Politiken Pluskort.

"CYRON MELVILLE - DANMARKS NÆSTE SUPERSTJERNE"
EKSTRA BLADET

★ ★ ★ ★ ★ ALT FOR DAMERNE
★ ★ ★ ★ ★ WOMAN
★ ★ ★ ★ ★ EKSTRA BLADET
★ ★ ★ ★ ★ WHERE2GO

★ ★ ★ ★ ★ B.T.
★ ★ ★ ★ ★ BERLINGSKE TIDENDE
★ ★ ★ ★ ★ POLITIKEN
★ ★ ★ ★ ★ ØSTROGENDK

CYRON MELVILLE SARA HJORT

VANVITTING FORELSKET

SE DEN I BIOGRAFERNE NU